

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 97 19, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 24. junij 2021

Igor Zorčič
Predsednik Državnega zbora RS

ZADEVA: Pisno poslansko vprašanje

V skladu z 240. in 248. členom Poslovnika Državnega zbora vam posredujem pisno poslansko vprašanje v zvezi z muzejsko dejavnostjo, ki ga naslavljam na ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija.

S spoštovanjem!

Zmago Jelinčič Plemeniti,
vodja

V prilogi:

- pisno poslansko vprašanje

VSEBINA PISNEGA POSLANSKEGA VPRAŠANJA

V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke sprašujem ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija, da mi odgovori in pojasni kdaj namerava urediti grozljive razmere na Ministrstvu za kulturo, še posedaj na Direktoratu za kulturno dediščino in na Direktoratu za ustvarjalnost.

V Sloveniji je za razliko od ostalih Evropskih držav, muzejska dejavnost popolnoma razsuta, nepovezana in nekonsistentna.

Ne ve se kdo pije, kdo plača; kateri muzej je kateremu nadrejen in prihaja do tega, da so muzejski delavci ne glede na vrsto muzeja tretirani enako, tako kot tudi njihove ustanove.

Ureditev v Zakonu o varstvu kulturne dediščine je neustrezna. Uveljavljena delitev na državne muzeje in na državno javno službo v pooblaščenih muzejih je podnormirana.

- Sprašujem zakaj rangiranje muzejev ni urejeno po sistemu nadgradnje tako, da bi od zgoraj navzdol bile določene stopnje:
 - državni muzej,
 - pokrajinski muzej,
 - občinski muzej,
 - posebno pozicijo pa bi imel tudi zasebni muzej.

To bi morala biti osnovna delitev, s tem da bi državni muzej imel delno upravljano pravico nad ostalimi muzeji, s tem, da bi državni muzej vodil pregled nad delovanjem nižje rangiranih muzejev. Še posebej pa so neurejeno strokovne komisije, ki ex katedra odločajo kaj je pomembno za državo in kaj ne. V osnovi ne razumejo tega, da kulturna dediščina ni vezana samo na določeno vas oz. na določeno občino ampak, da je v današnjem času najmanj evropska kulturna dediščina, če že ne svetovna kulturna dediščina.

Popolnoma nerazumljiv je odnos na primer tako imenovane strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine, ki v nasprotju s predlogi kustosov iz državnega muzeja ne dovolijo odkupa določenih eksponatov. Človek se torej vpraša ali potrem sploh potrebujemo državni muzej, ali sploh potrebujemo kustose na tem nivoju, ali ne bi raje za vse skupaj pooblastili kakšne vaše zbiralce ali uslužbence kakšnih manjših občinskih muzejev.

Sprašujem le kako je mogoče odriniti znanje kustosov v državnem muzeju in ga negirati s tem, da ne dovolijo odkupa določenih primerkov premične

dediščine, s tem da tej komisiji ni niti potrebno odgovarjati in pošiljati negativnih sklepov.

Zato je nujno potrebno spremeniti tudi pravilnike o odkupih premične kulturne dediščine, te neustrezne in z provincializmom omejene komisije pa razpustiti. Naj o odkupih odločajo kompetentni predlagatelji, to pa pomeni, da o odkupih na državni ravni odločajo kustosi državnega muzeja, na ravni pokrajinskega muzeja kustosi pokrajinski kustosi, in na ravni občinskega muzeja lokalni kustosi.

Na ta način, bi se tudi izognili dejstvu, da imajo zbiralci v svojih zasebnih zbirkah oziroma muzejih dostikrat in bolj pomembne eksponate kot državni muzej. Strokovne komisije so dostikrat odsvetovale nakupe raznih primerkov slovenske premične dediščine, ki so potem na dražbah v svetu dosegle enormne cene. Tudi kadar želi kakšen zbiralec odprodati kakšen primerek slovenske kulturne dediščine je največ kar se mu lahko zgodi to, da komisija ne odobri odkupa in zato slovenska kulturna dediščina bogati svetovne muzeje in knjižnice po Evropi in Združenih državah Amerike.

Sedanjo strokovno komisijo za področje premične kulturne dediščine je potrebno razpustiti, saj ne opravlja svojega dela tako, kot bi morala. Strokovni nazivi s katerimi se kitijo člani komisije pač niso merilo za pravilno delovanje komisije.

Mnenje ene od članic komisije ddr. Verena Perko, arheologinje, ki: "Prizadeva si za prevrednotenje odnosa do dediščine, ki ni nekaj za kar mora poskrbeti država ampak vsak od nas po svojih močeh.", se nekako ne sklada z njenim delom v komisiji.

Etnologinja dr. Bojana Rogelj Škafar pravi, da naj: "bo posebej poudarjena vloga nosilcev nesnovne kulturne dediščine, ki so lahko skupnosti, skupine in posamezniki.", kaj pa snovna kulturna dediščina?

Doc. mag. Barbka Gosar Hirci, ki je vodja oddelka za stafelajno slikarstvo pri RC ZVKDS pravi, da: "Slovenija nima likovnega trga", kar ni čudno, saj komisija odklanja odkupe in je likovni trg v tujini.

Dr. Luki Vidmarju ne osporovamo znanja na področju literature in literarni ved, z vso pravico pa lahko dvomimo v resor odkupov premične kulturne dediščine, ki sodijo izven tega okvirja.

Zadnji član slavne strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine je dr. Marko Štepec, ki pa tudi če ima dobre namene ne more preglasiti ostalih članov komisije.

Prepričan sem, da je razmere nujno potrebno urediti, takšne tipe strokovnih komisij razpustiti, saj tudi če potegnemo paralelo z medicino na konziliju torakalne kirurgije ne more odločati o njihovem delu dermatolog, navkljub temu, da je lahko na svojem področju absolutni specialist.

Ne smemo dovoliti, da se zaradi parcialnih in omejenih odločitev slovenska premična kulturna dediščina uničuje, da jo odvrčajo in kupujejo tujci, da se z njo bogatijo muzeji sosednjih in tudi bolj oddaljenih držav, ki jo znajo ceniti.

- Ali se bo kaj naredilo v smeri, da bodo odločitve o odkupih na nivoju države odločali kustosi iz državnih muzejev ne pa neke ad hoc nabrane skupine, ki se v zadnjem času vedno bolj kažejo kot politično obremenjene?

Zmago Jelincič Plemeniti,
vodja

